

บทความวิจัย

การพัฒนาแบบวัดการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรสาว เรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

The Development of Parent-Daughter Sexual Abstinence Communication Scale

จรรยา เจริญสุข, Ph.D. (Janya Chareonsuk, Ph.D.)*

รุจา ภูไพบูลย์, D.N.S. (Rutja Phupaibul, D.N.S.)**

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อพัฒนาแบบวัดการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรสาวเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

รูปแบบการวิจัย: การพัฒนาเครื่องมือ

วิธีดำเนินการวิจัย: กลุ่มตัวอย่าง คือ วัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 261 คน ดำเนินการสร้างแบบวัดการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรสาวเรื่อง การละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ตามขั้นตอนดังนี้ 1) กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ จากการศึกษาแนวคิดและการสนทนากลุ่มกับวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 9 คน 2) สร้างข้อคำถามตามนิยามเชิงปฏิบัติการที่ประกอบด้วย 3 มิติ จำนวน 25 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ เป็นประจำ (5 คะแนน) ถึง ไม่เคยเลย (1 คะแนน) 3) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้ค่าดัชนีความตรงเท่ากับ .95 โดยไม่มีข้อใดถูกตัดออก 4) หาความเที่ยงโดยนำไปทดลองใช้กับวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .94 และ 5) ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) โดยการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis) ของแบบวัดฯ ในนักเรียนหญิงจำนวน 261 คน

ผลการวิจัย: แบบวัดการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรสาวเรื่อง การละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ รวม 24 ข้อ คือ 1) ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 8 ข้อ สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 22.67, 2) การหลีกเลี่ยงโอกาสเสี่ยง / สถานการณ์ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 8 ข้อ สามารถอธิบาย

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

** ศาสตราจารย์ โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

ความแปรปรวนได้ร้อยละ 17.88, 3) การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อคบเพื่อนต่างเพศ ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 5 ข้อ สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 11.50 และ 4) การมีภูมิคุ้มกันชีวิตที่ดี ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 3 ข้อ สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 6.22 แบบวัดทั้งหมดนี้มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .94

สรุป: ผลการวิเคราะห์ทำให้ได้องค์ประกอบที่ชัดเจน และสามารถระบุข้อคำถามที่ควรพัฒนาต่อไปเพื่อให้ได้แบบวัดการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรสาวเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ที่มีมาตรฐาน

คำสำคัญ: การสื่อสาร / ผู้ปกครองและบุตรสาว / การละเว้นเพศสัมพันธ์ / การวิเคราะห์องค์ประกอบ / วัยเรียน

Abstract

Purpose: To develop the parent-daughter sexual abstinence communication during the school years scale.

Design: Instrument development research.

Method: The samples were 261 female students studying in grades 7-9 of secondary schools under the Education Commission Service Area Offices, Bangkok Metropolitan region. The scale was developed as follow: 1) the operational definition was identified from its concept and a focus group conducted with 9 female adolescents who studied in grades 7-9, 2) items were developed according to its 3 dimensions definition resulting in 25 items with a 5-point rating scale ranging from always (scored 5) to never (scored 1) , 3) content validity was examined by 5 experts resulting in a CVI of .95 without any item deletion, 4) internal consistency was examined in 30 female adolescents with Cronbach's alpha of .94, and 5) construct validity was tested with 261 female students using factor analysis.

Finding: The result demonstrated that the parent-daughter sexual abstinence communication during the school years scale consisted of 24 items yielding 4 components. They were: 1) the negative consequences of early sexual intercourse consisted of 8 items accounted for 22.67% of the variance, 2) avoiding sexual risk situations consisted of 8 items accounted for 17.88% of the variance, 3) appropriate interaction with boys consisted of 5 items accounted for 11.50% of the variance, and 4) having good life immunity consisted of 3 items accounted for 6.22% of the variance. Cronbach's alpha coefficient of this scale was .94.

Conclusion: This study revealed a clearer dimension of the parent-daughter sexual abstinence communication scale. Item improvement is also suggested in order to be a standard scale.

Keywords: Communication/Parent-daughter/Sexual abstinence/Factor analysis/School age

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงไทยกำลังเป็นปัญหาที่สำคัญทางด้านอนามัย การเจริญพันธุ์ เพราะนำไปสู่การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การติดเชื้อติดต่อทางเพศสัมพันธ์/โรคเอดส์ และการทำแท้งที่ผิดกฎหมาย จากการสำรวจพบว่าวัยรุ่นหญิงเริ่มมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อยลง ผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นหญิงที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในเขตกรุงเทพมหานคร มีเพศสัมพันธ์แล้วร้อยละ 8.4 ซึ่งสูงกว่าในอดีต โดยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตั้งแต่อายุต่ำกว่า 12 ปี (Chareonsuk, 2012) นอกจากนี้ยังพบว่าอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่มีอายุ 15-19 ปีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับอัตราการคลอดบุตรของมารดาที่มีอายุ 10-19 ปี (สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ กระทรวงสาธารณสุข, 2555) เมื่อเทียบกับกลุ่มประเทศอื่นๆ ในอาเซียนพบว่าประเทศไทยมีอัตราการคลอดบุตรของมารดาในกลุ่มอายุนี้เป็นอันดับ 2 (UNFPA, 2011) ผลที่ตามมาจะกระทบต่อภาวะสุขภาพของวัยรุ่น ทารกในครรภ์รวมทั้งสังคมเศรษฐกิจของวัยรุ่นและสังคมโดยรวม (WHO, 2008)

ผลกระทบที่ตามมาต่อภาวะสุขภาพของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมมีหลายประการ เช่น น้ำหนักตัวต่ำกว่าเกณฑ์ ความดันโลหิตสูงจากการตั้งครรภ์โลหิตจาง กระดูกเชิงกรานไม่ได้สัดส่วนกับศีรษะทารก เป็นต้น ส่วนทางด้านทารก พบว่าทารกที่คลอดจากมารดาที่มีอายุน้อยจะมีน้ำหนักตัวน้อยเมื่อแรกเกิดคลอดก่อนกำหนด และอัตราการเสียชีวิตสูงกว่าในกลุ่มอื่น (WHO, 2008) นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบทางด้านการศึกษาและเศรษฐกิจ เพราะมารดาวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์มีโอกาสน้อยที่จะเรียนหนังสือได้จบและมีโอกาสสูงที่จะกลายเป็นมารดาเลี้ยงเดี่ยว จากการขาดโอกาสทางการศึกษาและภาวะในการเลี้ยงดูบุตรทำให้โอกาสที่จะได้งานที่ดีมีรายได้สูงลดน้อย

ตามไปด้วย (Supametaporn, Stern, Rodcumdee, & Chaiyawat, 2010) นอกจากนี้ การตั้งครรถ์ที่ไม่พร้อมของวัยรุ่นยังนำไปสู่การทำแท้งที่ผิดกฎหมายและทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนที่อันตราย เช่น ตกเลือดติดเชื้อ มดลูกทะลุ และเสียชีวิตได้ ในประเทศไทยพบว่ามีการทำแท้งที่ผิดกฎหมายประมาณ 100,000 รายต่อปี (Tanee panichskul, 2007)

อย่างไรก็ตาม เมื่อกล่าวถึงเรื่องพฤติกรรมของวัยรุ่นจากหลักฐานเชิงประจักษ์ในต่างประเทศพบว่าผู้ปกครองโดยเฉพาะมารดาเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างสูงต่อชีวิตความเป็นอยู่ของวัยรุ่นและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศของลูกสาววัยรุ่นอย่างมาก (Hutchinson, Jemmott, Jemmott, Braverman, & Fong, 2003) โดยเฉพาะการสื่อสารระหว่างพ่อแม่และวัยรุ่นเรื่องเพศได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น (Aspy et al., 2007; Hutchinson, 2007; Hutchinson & Montgomery, 2007)

แม้ว่าประเทศไทยจะรับวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาอย่างรวดเร็ว แต่เรื่องเพศยังเป็นเรื่องที่ปิดบังไม่สามารถพูดหรือสื่อสารได้ทั่วไปเหมือนเรื่องอื่นๆ อีกทั้งคำศัพท์ที่ใช้ในการสื่อสารเรื่องเพศมีน้อยหรือมักเป็นคำที่หยาบโลนทำให้ไม่สะดวกใจในการสื่อสาร ซึ่งการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองกับลูกวัยรุ่นเกิดขึ้นเพียงในบางครอบครัวเท่านั้น (Sridawruang, Pfeil & Crozier, 2010; Siriarunrat, 2009; พรฤดี นิธิรัตน์, 2551) วัยรุ่นหญิงเมื่อมีปัญหาเรื่องเพศวัยรุ่นจะเลือกปรึกษาเพื่อนเป็นส่วนมาก มีเพียงส่วนน้อยที่เลือกปรึกษาผู้ปกครอง (เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย, 2547) จึงเห็นได้ว่าวัยรุ่นยังขาดการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองแต่กลับไปพูดคุยปรึกษากับเพื่อนที่อยู่ในวัยเดียวกัน ซึ่งยังไม่มีประสบการณ์เช่นกัน หรือค้นหาข้อมูลด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทำให้ได้รับความรู้ที่ไม่ถูกต้อง

เกิดความคลุมเครือ เข้าใจผิดและนำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศดังกล่าว

ถึงแม้ว่าจะมีมาตรการหลายอย่างในการป้องกันผลเสียจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น อย่างไรก็ตาม สังคมไทยให้ความสำคัญกับเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง เพราะตามประเพณีไทยเด็กผู้หญิงจะถูกคาดหวังให้เป็นเด็กว่านอนสอนง่าย อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่สนใจเรื่องเพศจนกว่าจะแต่งงาน (Vuttanon, Greenhalgh, Griffin & Boynton, 2006) การมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อยเป็นสิ่งที่ไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมไทย โดยเฉพาะในเพศหญิง อีกทั้งการละเว้นเพศสัมพันธ์ในเด็กผู้หญิงไทยยังหมายถึงภาพลักษณ์ทางสังคมของการเป็น “เด็กดี” เด็กหญิงและครอบครัวจะได้รับการยอมรับนับถือในสังคมมากกว่าเด็กหญิงที่มีเพศสัมพันธ์แล้ว (Supametaporn et. al., 2010) ในสังคมไทยพ่อแม่หรือผู้ปกครองมักจะสั่งสอนและอบรมบุตรหลานเกี่ยวกับระเบียบกฎเกณฑ์ของพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมสอดคล้องกับแนวปฏิบัติของสังคมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เล็กจนโต พวกเขาไม่ต้องการให้บุตรหลานมีเพศสัมพันธ์ตลอดช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน และต้องการให้ลูกสาวละเว้นเพศสัมพันธ์จนกระทั่งถึงเวลาที่เหมาะสม (Supametaporn et. al., 2010)

ดังนั้น การประเมินพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ของผู้ปกครองกับบุตรสาววัยรุ่นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ทราบว่าในครอบครัวไทยมีพฤติกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด จาก การทบทวนวรรณกรรมยังไม่พบเครื่องมือประเมินพฤติกรรมการสื่อสารของผู้ปกครองกับบุตรสาวเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของวัยรุ่นหญิงตอนต้น ผู้วิจัยและคณะจึงสร้างแบบวัดนี้ขึ้นโดยประยุกต์แนวคิดของ Norris, Clark and Magnas (2003) ซึ่งได้ให้ความหมายของการละเว้นเพศ-

สัมพันธ์ว่าหมายถึงกลุ่มเฉพาะของพฤติกรรมที่ใช้หลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในกลุ่มคนที่ยังไม่แต่งงานแต่ก็มีความสนใจในเรื่องความรัก ซึ่งชุดของพฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย 1) การคิด (Thinking) เช่น บอกกับตนเองว่าการเลือกที่จะยับยั้งชั่งใจเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้อง 2) การกระทำ (Acting) เช่น การหลีกเลี่ยงสถานที่ไม่เหมาะสมที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ 3) การมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) เช่น การรู้จักปฏิเสธ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำนิยามเชิงปฏิบัติการของการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับบุตรสาววัยรุ่นเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ว่าหมายถึง การรับรู้ของบุตรสาวเกี่ยวกับกระบวนการในการถ่ายทอดข้อมูลหรือคำบอกกล่าวของผู้ปกครองที่มุ่งเน้นถึงพฤติกรรมการป้องกันตนเองไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ซึ่งประกอบด้วย 1) การรับรู้ถึงผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน 2) การหลีกเลี่ยงสถานการณ์หรือโอกาสเสี่ยงที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ และ 3) การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อคบเพื่อนต่างเพศ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบวัดการสื่อสารของผู้ปกครองกับบุตรสาวเรื่อง การละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดฯ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสื่อสารของผู้ปกครองกับบุตรสาวเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ตามแต่ละองค์ประกอบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาแบบวัดการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรสาวเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ของแบบวัดการสื่อสารของผู้ปกครองกับบุตรสาวเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

2. เพื่อวิเคราะห์ความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดการสื่อสารของผู้ปกครองกับบุตรสาวเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาเครื่องมือ (Instrument development research)

ประชากร คือ นักเรียนหญิงอายุระหว่าง 12-16 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนหญิงอายุระหว่าง 12-16 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 6 แห่งในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ในการศึกษานี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจากการศึกษาเรื่องการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรสาวต่อความตั้งใจในการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของวัยรุ่นหญิงไทยที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (Chareonsuk, Phuphaibul, Sinsuksai, Vivatwongkasem, & Villarruel, 2013) ซึ่งคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนด คือ

1) เป็นวัยรุ่นหญิงที่อาศัยอยู่กับบิดา และหรือมารดา (บิดา หรือ มารดา อาจเป็นบิดา มารดาโดยสายเลือด หรือผู้รับอุปการะ) หรือบุคคลสำคัญอื่นๆ เช่น ญาติ

2) มีความเต็มใจในการเข้าร่วมงานวิจัยโดยลงชื่อยินยอมในหนังสือยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าวและเต็มใจ

การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง Munro (2001) เสนอว่าในการวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบสัดส่วนระหว่าง

ตัวแปรกับจำนวนตัวอย่างไม่ควรน้อยกว่า 1 ตัวแปรต่อจำนวนตัวอย่าง 10 ราย ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนตัวแปร 25 ตัว ซึ่งควรมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยเท่ากับ 250 ราย ทั้งนี้ในการศึกษานี้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 261 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ แบบวัดการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับบุตรสาวเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ซึ่งเป็นการประเมินตามการรับรู้ของบุตรสาวต่อพฤติกรรมการสื่อสารของผู้ปกครองที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

1.1 ศึกษาแนวคิดและกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ ที่สอดคล้องกับบริบทของการสื่อสารเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในสังคมไทย โดยประยุกต์แนวคิดของ Norris et. al. (2003)

1.2 ดำเนินการสนทนากลุ่มกับวัยรุ่นหญิงจำนวน 9 รายที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์และกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อศึกษามุมมองการรับรู้การสื่อสารเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของผู้ปกครอง

2. การสร้างข้อคำถาม (Item development) ตามคำนิยามเชิงปฏิบัติการที่ประกอบด้วย 3 มิติ ดังนี้ 1) ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีข้อคำถาม 10 ข้อ 2) การหลีกเลี่ยงโอกาสเสี่ยง/สถานการณ์ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ มีข้อคำถาม 7 ข้อ 3) การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อคบเพื่อนต่างเพศ มีข้อคำถาม 7 ข้อ ข้อคำถามที่ได้สะท้อนถึงการรับรู้ของวัยรุ่นหญิงต่อการสื่อสารของผู้ปกครองเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การสร้างข้อคำถามใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และได้นำข้อคำถามที่

สร้างขึ้นไปทดสอบความเข้าใจด้านภาษาและความหมาย ในนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3 ข้อคำถามมีจำนวนทั้งสิ้น 25 ข้อ เป็นคำถามเชิงบวก 24 ข้อ เชิงลบ 1 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ คือ ตั้งแต่ไม่เลย (1 คะแนน) ถึง เป็นประจำ (5 คะแนน) ส่วนคำถามเชิงลบการให้คะแนนจะกลับกัน มีช่วงคะแนนรวมระหว่าง 25-125 คะแนน คะแนนมาก หมายถึง วัยรุ่นหญิงรู้ว่าผู้ปกครองมีการสื่อสาร เรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเรียนมากหรือเป็นประจำในครอบครัว

3. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบวัดฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน คือ อาจารย์พยาบาลด้านจิตเวชที่เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร 1 คน อาจารย์พยาบาลเด็กและวัยรุ่น 1 คน อาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับเรื่องเพศในวัยรุ่น 2 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ 1 คน พิจารณาความสอดคล้องและความถูกต้องของข้อคำถามกับคำนิยามเชิงปฏิบัติการ ทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำ และคำนวณดัชนีความตรงของเครื่องมือจากค่าเฉลี่ย (Mean CVI) ถูเกณฑ์ .80 ได้ค่า CVI เท่ากับ .95 โดยไม่มีข้อใดถูกตัดออก

4. การหาความเที่ยงของแบบวัดฯ โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 30 คน โดยการหาความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคของแบบวัดทั้งหมดนี้ ได้เท่ากับ .94 ทั้งนี้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total correlation) อยู่ระหว่าง .02-.76

5. การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) ของแบบวัดโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) เพื่อสำรวจและระบุ

องค์ประกอบร่วม (common factor) โดยพิจารณาความเหมาะสมของข้อมูลด้วยค่าสหสัมพันธ์แตกต่างจากศูนย์ ด้วยการทดสอบค่า Bartlett's test of Sphericity มีนัยสำคัญทางสถิติและค่าดัชนี Kaiser-Meyer-Olkin measure of sampling adequacy: KMO ที่ควรมีค่าเข้าใกล้ 1 การสกัดองค์ประกอบด้วยการวิเคราะห์ตัวประกอบหลักสำคัญ (Principal component analysis) เกณฑ์ในการพิจารณาจำนวนองค์ประกอบด้วยค่าไอเกน (Eigen value) มากกว่า 1 และร้อยละของความแปรปรวนสะสม 60 ขึ้นไป หมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉาก (Varimax rotation) เพื่อให้สามารถแยกองค์ประกอบและความหมายได้ชัดเจนขึ้น โดยกำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading) ที่ .40 ขึ้นไป ค่าที่สูงแสดงถึงความชัดเจนในการอธิบายองค์ประกอบ

6. การตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการนำข้อมูลบางส่วนที่ศึกษาเรื่องการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับบุตรสาวและความตั้งใจละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงของไทยที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มาทำการวิเคราะห์ทุติยภูมิ (Secondary data analysis) โดยผ่านการอนุมัติเพื่อขอใช้ข้อมูลจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ที่ จคว 1451/2556

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติพรรณนาโดยคำนวณค่า ร้อยละ และวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบวัดโดยการวิเคราะห์ปัจจัย ใช้วิธีตัวประกอบหลักสำคัญ (Principal

component analysis) และหมุนแกนองค์ประกอบแบบตั้งฉาก (Varimax rotation)

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างจำนวน 261 ราย เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 12-16 ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 อายุเฉลี่ย 13.5 ปี มีอายุ 14 ปี (45.6%) มากที่สุด และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (40.6%) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (94.6%) และได้รับค่าใช้จ่ายรายเดือนจากบิดา (50.6%) โดยได้รับเงินค่าใช้จ่ายรายเดือนระหว่าง 1,000-1,500 บาทขึ้นไป มากที่สุด (26.8%) ส่วนมากพอใช้จ่ายและมีเหลือเก็บ (60.9%) ด้านคุณลักษณะของครอบครัว ส่วนมากอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา (65.9%) มีพี่น้อง 2 คนมากที่สุด (41.1%) ส่วนมากบิดาและมารดาอาศัยอยู่ร่วมกัน (65.5%) บิดามารดาจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา (บิดา 26.4% มารดา 33.3%) และประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด (บิดา 47.5% มารดา 36%) ทั้งนี้ นักเรียนร้อยละ 8.8 ให้ประวัติว่าเคยมีเพศสัมพันธ์

การวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า Bartlett's test of Sphericity เท่ากับ 3566.55 ($p < .001$) และค่าดัชนี KMO เท่ากับ .934 ซึ่งเป็นค่าในระดับดีมาก (Munro, 2001) แสดงว่าภาพรวมของข้อคำถามเป็นตัวแทนของเนื้อหาที่ต้องการวัดและมีจำนวนตัวอย่างเพียงพอเหมาะสมสำหรับการนำไปวิเคราะห์หองค์ประกอบ สำหรับการนำค่าความร่วมกัน (Communalities) ซึ่งเป็นค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบทุกองค์ประกอบที่แสดงหรืออธิบายความแปรปรวนในข้อคำถามแต่ละข้อได้มากนักน้อยเพียงไร ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าตัวแปรที่มีค่าความร่วมกัน $> .50$ มี 22 ตัวแปร และตัวแปรที่มีค่าความร่วมกัน $< .50$ มี 3 ตัวแปร คือ ข้อที่ 9 (.42) ข้อที่ 19 (.48) และข้อที่ 22 (.44) (ดังแสดงในตาราง)

ซึ่งค่าความร่วมกันเข้าใกล้ 1 ถือว่าดี แต่ถ้าต่ำกว่า .50 ถือว่าไม่ดี (ธวัชชัย วงพงศธร, 2552)

การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดฯ สามารถบ่งชี้องค์ประกอบหลักได้ 5 องค์ประกอบ ทุกองค์ประกอบมีค่า Eigen มากกว่า 1 ค่า น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .40-.81 และสามารถจัดองค์ประกอบได้ชัดเจน ร้อยละความแปรปรวนสะสมเท่ากับ 62.85 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า องค์ประกอบที่ 5 มีตัวแปรเพียง 1 ตัว ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบขนาดเล็ก (ธวัชชัย วงพงศธร, 2552) และเมื่อพิจารณาในรายชื่อพบว่า ตัวแปรในองค์ประกอบนี้ (ข้อที่ 17) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับต่ำมาก คือ .02 แสดงว่าไม่มีอำนาจจำแนก (นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล, 2554) จึงพิจารณาตัดองค์ประกอบนี้ออก เหลือองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ร้อยละความแปรปรวนสะสมคงเหลือเท่ากับ 58.28 ซึ่งยังคงสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ใกล้เคียงร้อยละ 60

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1-7 และ 9 น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .53 ถึง .81 ชื่อองค์ประกอบ คือ *ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน* องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 8, 10-16 น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .51 ถึง .77 ชื่อองค์ประกอบคือ *การหลีกเลี่ยงโอกาสเสี่ยง/สถานการณ์ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์* องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 19, 20, 21, 24 และ 25 น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .46 ถึง .71 ชื่อองค์ประกอบคือ *การวางตัวอย่างเหมาะสมเมื่อคบเพื่อนต่างเพศ* องค์ประกอบที่ 4 ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นใหม่ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ ได้แก่ 18, 22 และ 23 น้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง .40 ถึง .74 ชื่อองค์ประกอบคือ *การมีภูมิคุ้มกันชีวิตที่ดี*

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องภายในด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคทั้งหมดได้เท่ากับ .94 และรายด้านในแต่ละองค์ประกอบได้เท่ากับ .91, .89, .78 และ .48 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการพัฒนาแบบวัดการสื่อสารของผู้ปกครองกับบุตรสาวเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยการ

ตารางแสดง นำหนักองค์ประกอบ ค่าร่วมกัน ค่า Eigen value และร้อยละความแปรปรวน

ข้อคำถาม	น้ำหนักองค์ประกอบ				ค่าร่วมกัน
	1	2	3	4	
ผู้ปกครองของฉันพูดคุยกับฉันว่า.....					
2. การตั้งท้องขณะเรียนอาจทำให้ต้องหยุดเรียน	.81				.73
3. การตั้งท้องขณะเรียนทำให้ครอบครัวอับอาย	.80				.69
4. การมีลูกขณะที่เรียนทำให้ชีวิตลำบาก	.78				.70
1. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนอาจทำให้ตั้งท้องได้	.76				.66
5. การมีลูกขณะที่เรียนอาจทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพตามที่ต้องการได้	.74				.65
7. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนทำให้หมดคุณค่าในตนเอง	.74				.66
6. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนอาจทำให้ติดเชื้อโรคหรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	.73				.67
9. ผู้ปกครองใช้ตัวอย่างสถานการณ์จริง พูดตักเตือนให้ละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	.53				.42
11. เรื่องการแต่งกายที่เหมาะสม เช่น ไม่นุ่งสั้น ไม่แต่งตัวโป้		.77			.64
13. ควรหลีกเลี่ยงการออกไปเที่ยวกับเพื่อนชายสองต่อสอง		.75			.73
14. ไม่ควรออกไปเที่ยวกับเพื่อนชายในสถานที่ไม่เหมาะสม		.71			.75
15. ควรหลีกเลี่ยงการอยู่กับเพื่อนชายสองต่อสองในที่ลับตาคน		.67			.75
16. ควรหลีกเลี่ยงการให้ผู้ชายจับมือถือแขน		.67			.60
10. เมื่อพบกับเหตุการณ์ไม่เหมาะสม ผู้ปกครองจะพูดให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ		.60			.64
12. ผู้ปกครองยกตัวอย่างให้เห็นถึงผลของการดื่มสุราว่าอาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์		.56			.61
8. ผู้ปกครองใช้ตัวอย่างจากสื่อในการพูดตักเตือนให้ฉันทรงการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน		.51			.53
20. ถ้าจะคบกับเพื่อนชายต้องอยู่ในสายตาผู้ใหญ่			.71		.62
21. ถ้ามีแฟนต้องวางตัวอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม			.69		.64
25. ผู้ชายที่รักผู้หญิงจริง จะไม่เร่งรัดให้ผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์ด้วย			.63		.57
24. ถ้าจะออกไปไหนกับเพื่อนชายควรบอกให้พ่อแม่รู้			.52		.58
19. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นการชิงสุกก่อนห่าม			.46		.48
23. ไม่ควรมีคู่อริในวัยเรียน				.74	.70
18. ผู้ปกครองปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการแสดงความรัก				.61	.65
22. ผู้ปกครองสอนทักษะในการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์				.40	.44
Eigenvalue	10.04	2.20	1.28	1.14	
% of variance	22.67	17.88	11.50	6.22	

ประยุกต์แนวคิดการละเว้นเพศสัมพันธ์ของ Norris et. al. (2003) และการสนทนากลุ่มกับวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 24 ข้อ ทั้งนี้ได้ตรวจสอบความเที่ยง โดยการหาความสอดคล้องภายใน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ .94 ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมดี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมทั้งหมด (Item-total correlation) อยู่ระหว่าง .02-.75 พร้อมทั้งได้ทำการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดฯ โดยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า มี 4 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่ 1-3 เหมือนองค์ประกอบเดิมตามค่านิยามเชิงปฏิบัติการ และมีองค์ประกอบที่ 4 เพิ่มขึ้น ดังนี้ 1) ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน 2) การหลีกเลี่ยงโอกาสเสี่ยง/สถานการณ์ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ และ 3) การวางตัวอย่างเหมาะสมเมื่อคบเพื่อนต่างเพศ 4) การมีภูมิคุ้มกันชีวิตที่ดีโดยมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มีจำนวนข้อคำถามลดลงจากเดิม 10 ข้อ เหลือ 8 ข้อ (ข้อ 8 และ 11 ย้ายไปอยู่องค์ประกอบที่ 2) ข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือ ข้อ 9 (.536) และมีค่าความร่วมกันต่ำกว่า .50 (.42) เมื่อพิจารณาข้อคำถาม คือ “พ่อแม่/ผู้ปกครองของฉันเล่าเรื่องโดยใช้ตัวอย่างจากสถานการณ์จริง เช่น เรื่องของเพื่อนบ้าน ประสบการณ์ที่เคยพบมา พูดตักเตือนฉันให้ละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน” พบว่า ข้อความไม่ได้สื่อสารถึงผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ แต่จะสื่อถึงวิธีการสอนของพ่อแม่ในเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ ดังนั้น จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าควรมีการปรับปรุงข้อความในข้อคำถามนี้ให้มีความชัดเจนสอดคล้องและสื่อความหมายถึงผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

การรับรู้ถึงผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรสาวเรื่องการละเว้นการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้ เพราะการสื่อสารดังกล่าวจะทำให้วัยรุ่นหญิงเกิดความตระหนักถึงผลกระทบทางด้านลบที่จะตามมาในอนาคตทั้งต่อตนเองและครอบครัว จึงทำให้เกิดความยับยั้งชั่งใจและยืดระยะเวลาการมีเพศสัมพันธ์ออกไป สอดคล้องกับหลายการศึกษาที่พบว่าวัยรุ่นหญิงมีความเชื่อว่าการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นวิธีการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ รวมทั้งผลกระทบด้านลบต่างๆ ที่จะตามมา ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าในชีวิต (Chareonsuk et. al., 2013; Bazagan & West, 2006; Villarruel, Jemmott & Jemmott, 2004)

องค์ประกอบที่ 2 การหลีกเลี่ยงโอกาสเสี่ยง/สถานการณ์ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ มีจำนวนข้อคำถามเพิ่มขึ้นจากเดิม 7 ข้อ เป็น 8 ข้อ ข้อที่เพิ่มเติมคือ ข้อ 8 และ 10 (ทั้ง 2 ข้อ ย้ายมาจากองค์ประกอบที่ 1 เดิม) และข้อที่ 17 ในองค์ประกอบเดิมย้ายไปเป็นองค์ประกอบที่ 5 ทั้งนี้ได้พิจารณาตัดออก เพราะเป็นองค์ประกอบขนาดเล็กมากและไม่มีอำนาจจำแนก ข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุด คือ ข้อ 8 (.517) ถึงแม้ค่าความร่วมกันจะมากกว่า .50 (.532) แต่เมื่อพิจารณาข้อคำถาม “พ่อแม่/ผู้ปกครองใช้ตัวอย่าง เช่น การกอด จูบจากละครหรือภาพยนตร์ทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ในการพูดตักเตือนฉันให้ละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน” พบว่า ข้อความไม่สื่อสารถึงการหลีกเลี่ยงโอกาสเสี่ยง/สถานการณ์ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ แต่สื่อถึงวิธีการสอนของพ่อแม่ในเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์เช่นเดียวกับข้อ 9 ในองค์ประกอบที่ 1 ดังนั้น จากผลการวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่าควรมีการปรับปรุงข้อความในข้อคำถามนี้ให้มีความชัดเจน สอดคล้อง และสื่อความหมายถึงการหลีกเลี่ยงโอกาสเสี่ยง/สถานการณ์ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

การสื่อสารเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงโอกาสเสี่ยง/สถานการณ์ที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญองค์ประกอบหนึ่งในการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและบุตรสาวเรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเพราะเป็นวิธีการป้องกันปัญหาโดยการไม่นำพาตนเองเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่สุ่มเสี่ยงหรือล่อแหลมต่อการเกิดเพศสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Siriarunrat (2009) ที่พบว่าพ่อแม่ผู้ปกครองไทยมักมีการพูดคุยกับบุตรสาวในเรื่องเพศเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงต่างๆ เช่น การแต่งกายอย่างเหมาะสม เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 3 การวางตัวอย่างเหมาะสมเมื่อคบเพื่อนต่างเพศ จำนวนข้อคำถามลดลงจากเดิม 8 ข้อ เหลือ 5 ข้อ (ข้อ 18, 22 และ 23 ย้ายไปเป็นองค์ประกอบที่ 4) ข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุดคือ ข้อ 19 (.462) มีค่าความร่วมกันต่ำกว่า .50 (.483) เมื่อพิจารณาข้อคำถาม “พ่อแม่/ผู้ปกครองของฉันพูดคุยกับฉันว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นการซึ่งลูกก่อนห้าม” พบว่า ข้อความไม่สื่อสารถึงพฤติกรรมการปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมเมื่อคบเพื่อนต่างเพศ แต่เป็นการสื่อสารแบบเปรียบเทียบให้เห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นเรื่องที่ไม่ควรปฏิบัติ ดังนั้น จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าควรมีการปรับปรุงข้อความในข้อคำถามนี้ให้มีความชัดเจนเฉพาะเจาะจงและสื่อความหมายถึงพฤติกรรมการปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมเมื่อคบเพื่อนต่างเพศ

การวางตัวอย่างเหมาะสมเมื่อคบเพื่อนต่างเพศ นับเป็นเรื่องที่สำคัญในสังคมไทยซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครองมักจะอบรมสั่งสอนให้บุตรสาวของตนเองรู้จัก “รักษานวลสงวนตัว” มีการสงวนท่าทีเมื่อคบกับเพื่อนชาย ซึ่งถือเป็นค่านิยมที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาในเรื่องเพศของสังคมไทย พ่อแม่หรือผู้ปกครองมักจะสั่งสอนและอบรมบุตรหลานเกี่ยวกับระเบียบกฎเกณฑ์ของพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมสอดคล้องกับแนว

ปฏิบัติของสังคมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เล็กจนโต เพราะไม่ต้องการให้บุตรหลานมีเพศสัมพันธ์ตลอดช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน (Supametaporn et. al., 2010) สอดคล้องกับการศึกษาของ วรณวรรณ วิเทห์ อภาพร เผ่าวัฒนา และพิมพ์สุภาวี่ จันทนะโสทธิ์ (2555) พบว่า โปรแกรมการประยุกต์ใช้ोरิยมรรคร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลีกเลี่ยงสิ่งยั่วยู่ทางเพศ ไม่อยู่สองต่อสองในที่ลับตา มีพฤติกรรมการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ดีกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติ

องค์ประกอบที่ 4 การมีภูมิคุ้มกันชีวิตที่ดี เป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นใหม่จากการศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 18, 22 และ 23 ซึ่งเดิมจะรวมอยู่ในองค์ประกอบที่ 3 ข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบต่ำสุดคือ ข้อ 22 (.40) และมีค่าความร่วมกันต่ำกว่า .50 (.44) เมื่อพิจารณาข้อคำถาม “พ่อแม่/ผู้ปกครองสอนให้ฉันมีทักษะในการปฏิเสธการขอมีเพศสัมพันธ์จากเพศชาย” พบว่า ข้อความสื่อความหมายโดยรวมว่าวัยรุ่นควรรู้จักป้องกันตนเองเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ล่อแหลมต่อการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นนัยทางอ้อมที่แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นหญิงต้องได้รับการอบรม สั่งสอน ให้เห็นคุณค่าในตนเองหรือรักตนเองมากพอ จนเกิดภูมิคุ้มกันชีวิตที่ดีและรู้จักวิธีการปฏิเสธเมื่อถูกรังขอ แต่ไม่ได้รับรู้อย่างชัดเจนว่าพ่อแม่สื่อสารให้วัยรุ่นใช้ทักษะอย่างไรในการปฏิเสธดังกล่าว ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงข้อความในข้อคำถามนี้ให้มีความชัดเจน และสื่อความหมายได้สอดคล้องกับลักษณะขององค์ประกอบมากยิ่งขึ้น

การมีภูมิคุ้มกันชีวิตที่ดีเกิดจากความรู้สึกมั่นคงภายในจิตใจ รักและเห็นคุณค่าของตนเอง ไม่โอเนออ่อนไหวหรือถูกชักจูงได้ง่ายเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ที่ถูกยั่วยู่วน รู้จักแยกแยะการกระทำที่พึงปฏิบัติหรือไม่พึงปฏิบัติได้โดยใช้เหตุผลและผลมาก

กว่าการใช้อารมณ์ ดังนั้นจึงเป็นคุณสมบัติที่ควรมี และสร้างให้เกิดขึ้นในวัยรุ่นหญิงทุกคนเพื่อป้องกัน การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

แบบวัดการสื่อสารของผู้ปกครองกับบุตรสาว เรื่องการละเว้นเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมีโครงสร้าง

ที่ชัดเจนขึ้น รวมทั้งผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึง รายละเอียดของข้อคำถามที่ควรมีการปรับปรุงให้สื่อ ความหมายได้ชัดเจนมากขึ้นในแต่ละองค์ประกอบ ดังนั้น ก่อนนำแบบวัดไปใช้ควรมีการปรับปรุง ข้อคำถามตามที่ผลการวิจัยเสนอแนะไว้ เพื่อให้ได้ แบบวัดฯ ที่มีมาตรฐานต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ธวัชชัย วรพงศ์ธร. (2552). Factor analysis การ วิเคราะห์องค์ประกอบ การวิเคราะห์ตัวประกอบ การวิเคราะห์ปัจจัย. *เอกสารประกอบการ สอนวิชา PHBS Applied statistics in health science researches*. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล. (2554). การวิเคราะห์เพื่อ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัด: การวิเคราะห์ อำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น. *เอกสาร ประกอบการบรรยายโครงการ Research Zone: Phrase 76*. โดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัย แห่งชาติ.

พรฤดี นิธิรัตน์. (2551). สถานการณ์การสื่อสาร เรื่องเพศศึกษาระหว่างพ่อแม่กับลูกวัยรุ่นใน ครอบครัวไทย. *วารสารวิทยาลัยพยาบาล พระปกเกล้าจันทบุรี*, 11(1), 43-57.

วรุณวรรณ วิเทห์ อาภาพร เผ่าวัฒนา และพิมพ์สุภาวี จันทนะโสดี. (2555). ผลของโปรแกรมการ ประยุกต์ใช้ोरियมรรคร่วมกับการเรียนรู้แบบมี ส่วนร่วมต่อความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม ป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในนักเรียนประม-

ศึกษาปีที่6. *วารสารพยาบาลศาสตร์จุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัย*, 24(1), 111-127.

สาธารณสุข, กระทรวง, สำนักอนามัยเจริญพันธุ์. (2555). สถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ใน วัยรุ่นและเยาวชน [ออนไลน์]. Retrieved from: [http://rh.anamai.moph.go.th/all__allfile/index/rh.situation14Jan57/\[5สิงหาคม 2557\]](http://rh.anamai.moph.go.th/all__allfile/index/rh.situation14Jan57/[5สิงหาคม 2557])

เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย. (2547). *รายงานการติดตาม ผลด้วย CIPP MODEL: ประเมินผลการ จัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และเยาวชนในภาคใต้*. คณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาษาอังกฤษ

Aspy, C.B., Vesely, S.K., Oman, R.F., Rodine, S., Marshall, L., & McLeroy, K. (2007). Parental communication and youth sexual behavior. *Journal of Adolescence*, 30, 449-466.

Bazargan, M., & West, K. (2006). Correlates of the intention to remain sexually inactive among underserved Hispanic and African American high school students. *Journal of School Health*, 76(1), 25-32.

- Chareonsuk, J. (2012). *Parent-daughter communication and sexual abstinence intention among Thai female adolescents grades 7-9 students*. Unpublished doctoral dissertation, Mahidol University, Bangkok, Thailand.
- Chareonsuk, J., Phuphaibul, R., Sinsuksai, N., Viwatwongkasem, C., & Villarruel, M. A. (2013). Development of the causal model of young Thai female adolescents' sexual abstinence intention. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research*, 17(4), 329-341.
- Hutchinson, M.K. (2007). The parent-teen sexual risk communication scale (PTSRC-III) instrument development and psychometrics. *Nursing Research*, 56(1), 2-8.
- Hutchinson, M.K., Jemmott, J. B., Jemmott, L. S., Braverman, P., & Fong, G. T. (2003). The role of mother-daughter sexual risk communication in reducing sexual risk behaviors among urban adolescent females: a prospective study. *Journal of Adolescent Health*, 33, 98-107.
- Munro, B.H. (2001). *Statistical methods for health care research*, (4th ed.). Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Norris, A.E., Clark, L.F., & Magnus, S. (2003). Sexual abstinence and the sexual abstinence behavior scale. *Journal of Pediatric Health Care*, 17, 140-144.
- Siriarunrat, S. (2009). *Parent-adolescent daughter communication about sexuality*. Unpublished doctoral dissertation, Mahidol University, Bangkok, Thailand.
- Sridawruang, C., Pfeil, M., & Crozier, K. (2010). Why Thai parents do not discuss sex with their children: A qualitative study. *Nursing and Health Sciences*, 12, 437-443.
- Supametaporn, P., Stern, P.N., Rodcumdee, B., & Chaiyawat, W. (2010). Waiting for the right time: How and why young Thai women manage to avoid heterosexual intercourse. *Health Care for Women International*, 31(8), 737-54.
- Taneepanichskul, S. (2007). Adolescent pregnancy: Problems of the adolescent health in the next decade. *Journal of Health Research*, 21(2), 81-86.
- UNFPA. (2011). *The state of world population 2011: People and possibilities in a world of 7 billion*. Retrieved from:http://foweb.unfpa.org/SWP2011/reports/EN_SWOP2011_FINAL.pdf [August5, 2014]
- Villarruel, A.M., Jemmott, J.B., Jemmott, L.S., & Ronis, D.L. (2004). Predictors of sexual intercourse and condom use intentions among Spanish-dominant Latino youth: A test of the Planned Behavior Theory. *Nursing Research*, 53(3), 172-181.
- Vuttanon U., Greenhalgh T., Griffin, M., & Boynton P. (2006). "Smart boys" and "Sweet girls" sex education need in Thai teenagers: A mixed-method study. *Lancet*, 368, 2068-2080.
- World Health Organization. (2008). Adolescent pregnancy. *MPS NOTES*, 1 (1), 2. Retrieved from:http://www.who.int/maternal_child_adolescent/documents/mpsnnotes_2_lr.pdf [August5, 2014]